సప్తమ కాణ్డే - పఞ్చమ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ గావః । వై । ఏతత్ । సత్రమ్ । ఆసత । అశృఙ్గాః । సన్తః । శృఙ్గాణి । నః । జాయన్తామ్ । ఇతి । కామేన । తాసామ్ । దశ । మాసాః । నిషణ్ణా ఇతి ని-సన్నాః । ఆసన్ । అథ । శృఙ్గాణి । అజాయన్త । తాః । ఉదితి । అతిష్ఠన్ । అరాత్స్మ । ఇతి । అథ । యాసామ్ । న । అజాయన్త । తాః । సంవత్సరమితి సమ్-వత్సరమ్ । ఆప్త్వా । ఉదితి । అతిష్ఠన్ । అరాత్స్మ । ఇతి । యాసామ్ । చ । అజాయన్త । యాసామ్ । చ । న । తాః । ఉభయీః । ఉదితి । అతిష్ఠన్ । అరాత్స్మ । ఇతి । గోసత్రమితి గో-సత్రమ్ । వై ॥ ౧ ॥ సంవత్సర ఇతి సమ్-వత్సరః । యే । ఏవమ్ । విద్వాంసః । సంవత్సరమితి సమ్-వత్సరమ్ । ఉపయన్తీత్యుప-యన్తి । ఋధ్నువన్తి । ఏవ । తస్మాత్ । తూపరా । వార్షికౌ । మాసౌ । పర్త్వా । చరతి । సత్రాభి జితమితి సత్ర-అభిజితమ్ । హి । అస్యై । తస్మాత్ । సంవత్సరసద ఇతి సంవత్సర-సదః । యత్ । కిమ్ । చ । గృహే । క్రియతే । తత్ । ఆప్తమ్ । అవరుద్ధమిత్యవ-రుద్ధమ్ । అభిజిత మిత్యభి-జితమ్ । క్రియతే । సముద్రమ్ । వై । ఏతే । ప్రేతి । ప్లవన్తే । యే । సంవత్సరమితి సమ్-వత్సరమ్ । ఉపయన్తీత్యుప-యన్తి । యః । వై । సముద్రస్య । పారమ్ । న । పశ్యతి । న । వై । సః । తతః । ఉదితి । ఏతి । సంవత్సర ఇతి సమ్-వత్సరః ॥ ౨ ॥ వై । సముద్రః । తస్య । ఏతత్ । పారమ్ । యత్ । అతిరాత్రావిత్యతి-రాత్రౌ । యే । ఏవమ్ । విద్వాంసః । సంవత్సరమితి సమ్-వత్సరమ్ । ఉపయన్తీత్యుప-యన్తి । అనార్తాః । ఏవ । ఉదృచమిత్యుత్-ఋచమ్ । గచ్ఛన్తి । ఇయమ్ । వై । పూర్వః । అతిరాత్ర ఇత్యతి-రాత్రః । అసౌ । ఉత్తర ఇత్యుత్-

తరః । మనః । పూర్వః । వాక్ । ఉత్తరఇత్యుత్-తరః । ప్రాణఇతిప్ర-అనః । పూర్వః । అపాన
ఇత్యప-అనః । ఉత్తరఇత్యుత్-తరః । ప్రరోధనమితిప్ర-రోధనమ్ । పూర్వః । ఉదయనమి
త్యుత్-అయనమ్ । ఉత్తరఇత్యుత్-తరః । జ్యోతిష్టోమఇతిజ్యోతిః-స్తోమః । వైశ్వానరః ।
అతిరాత్రఇత్యతి-రాత్రః । భవతి । జ్యోతిః । ఏవ । పురస్తాత్ । దధతే । సువర్గస్యేతిసువః-
గస్య । లోకస్య । అనుఖ్యాత్యాఇత్యను-ఖ్యాత్యై । చతుర్విగ్ంశఇతిచతుః-విగ్ంశః । ప్రాయణీయ
ఇతిప్ర-అయనీయః । భవతి । చతుర్విగ్ంశతిరితిచతుః-విగ్ంశతిః । అర్ధమాసాఇత్యర్ధ-
మాసాః ॥౩॥ సంవత్సరఇతిసమ్-వత్సరః । ప్రయన్తఇతిప్ర-యన్తః । ఏవ । సంవత్సరఇతి
సమ్-వత్సరే । ప్రతీతి । తిష్ఠన్తి । తస్య । త్రీణి । చ । శతాని । షష్టిః । చ । స్తోత్రీయాః ।
తావతీః । సంవత్సరస్యేతిసమ్-వత్సరస్య । రాత్రయః । ఉభేఇతి । ఏవ । సంవత్సరస్యేతి
సమ్-వత్సరస్య । రూపేఇతి । ఆప్నువన్తి । తే । సగ్ంస్థిత్యాఇతిసమ్-స్థిత్యై । అరిష్ట్యై । ఉత్తరై
రిత్యుత్-తరైః । అహోభిరిత్యహః-భిః । చరన్తి । షడహఇతిషట్-అహః । భవన్తి । షట్ । వై ।
ఋతవః । సంవత్సరఇతిసమ్-వత్సరః । ఋతుషు । ఏవ । సంవత్సరఇతిసమ్-వత్సరే ।
ప్రతీతి । తిష్ఠన్తి । గౌః । చ । ఆయుః । చ । మధ్యతః । స్తోమౌ । భవతః । సంవత్సరస్యేతి
సమ్-వత్సరస్య । ఏవ । తత్ । మిథునమ్ । మధ్యతః ॥౪॥ దధతి । ప్రజననాయేతిప్ర-
జననాయ । జ్యోతిః । అభితః । భవతి । విమోచనమితివి-మోచనమ్ । ఏవ । తత్ । ఛన్దాగ్ంసి
ఏవ । తత్ । విమోకమితివి-మోకమ్ । యన్తి । అథోఇతి । ఉభయతోజ్యోతిషేత్యుభయతః-
జ్యోతిషా । ఏవ । షడహేనేతిషట్-అహేన । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । యన్తి । బ్రహ్మ
వాదినఇతిబ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । ఆసతే । కేన । యన్తి । ఇతి । దేవయానేనేతిదేవ-యానేన
పథా । ఇతి । బ్రూయాత్ । ఛన్దాగ్ంసి । వై । దేవయానఇతిదేవ-యానః । పన్థాః । గాయత్రీ

త్రిష్టుప్ । జగతీ । జ్యోతిః । వై । గాయత్రీ । గౌః । త్రిష్టుక్ । ఆయుః । జగతీ । యత్ । ఏతే ।
స్తోమాః । భవన్తి । దేవయానేనేతిదేవ-యానేన । ఏవ । తేన । పథా । యన్తి । సమానమ్ ।
సామ । భవతి । దేవలోకఇతిదేవ-లోకః । వై । సామ । దేవలోకాదితిదేవ-లోకాత్ । ఏవ ।
న । యన్తి । అన్యాఅన్యాఇత్యన్యాః-అన్యాః । ఋచః । భవన్తి । మనుష్యలోకఇతిమనుష్య-
లోకః । వై । ఋచః । మనుష్యలోకాదితిమనుష్య-లోకాత్ । ఏవ । అన్యమన్యమిత్యన్యమ్-
అన్యమ్ । దేవలోకమితిదేవ-లోకమ్ । అభ్యారోహన్త ఇత్యభి-ఆరోహన్తః । యన్తి । అభివర్త
ఇత్యభి-వర్తః । బ్రహ్మసామమితిబ్రహ్మ-సామమ్ । భవతి । సువర్గస్యేతిసువః-గస్య ।
లోకస్య । అభివృత్త్యా ఇత్యభి-వృత్త్యై । అభిజిదిత్యభి-జిత్ । భవతి । సువర్గస్యేతిసువః-
గస్య । లోకస్య । అభిజిత్యా ఇత్యభి-జిత్యై । విశ్వజిదితివిశ్వ-జిత్ । భవతి । విశ్వస్య ।
జిత్యై । మాసిమాసీతిమాసి-మాసి । పృష్ఠాని । ఉప । యన్తి । మాసిమాసీతిమాసి-మాసి ।
అతిగ్రాహ్యా ఇత్యతి-గ్రాహ్యాః । గృహ్యన్తే । మాసిమాసీతిమాసి-మాసి । ఏవ । వీర్యమ్ ।
దధతి । మాసామ్ । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । ఉపరిష్టాత్ । మాసామ్ । పృష్ఠాని । ఉప ।
యన్తి । తస్మాత్ । ఉపరిష్టాత్ । ఓషధయః । ఫలమ్ । గృహ్ణన్తి ॥౬॥

గోసత్రంవావీతిసంవత్సరోఽగ్రమాసామిథునంమర్త్యోదేవయానేనైనమధీర్వ
యోదశచ ॥౧॥

గావః । వై । ఏతత్ । సత్రమ్ । ఆసత । అశృఙ్గాః । సతీః । శృఙ్గాణి । సిషాసన్తీః ।
తాసామ్ । దశ । మాసాః । నిషణ్ణా ఇతి ని-సన్నాః । ఆసన్ । అథ । శృఙ్గాణి । అజాయన్త ।
తాః । అబ్రువన్ । అరాత్స్మ । ఉదితి । తిష్ఠామ । అవేతి । తమ్ । కామమ్ । అరుత్స్మహి ।
యేన । కామేన । న్యషదామేతి ని-అసదామ । ఇతి । తాసామ్ । ఉ । తు । వై । అబ్రువన్ ।

ఇర్ధా । వా । యావతీః । వా । అసామహై । ఏవ । ఇమౌ । ద్వాదశౌ । మాసౌ । సంవత్సర
మితిసమ్-వత్సరమ్ । సమ్పాద్యేతిసమ్-పాద్య । ఉదితి । తిష్ఠామ । ఇతి । తాసామ్ ॥[illegible]॥
ద్వాదశే । మాసి । శృఙ్గాణి । ప్రేతి । అవర్తన్త । శ్రద్ధయేతిశ్రత్-ధయా । వా । అశ్రద్ధయేత్య
శ్రత్-ధయా । వా । తాః । ఇమాః । యాః । తూపరాః । ఉభయీః । వావ । తాః । ఆర్ధ్నువన్ ।
యాః । చ । శృఙ్గాణి । అసన్వన్న్ । యాః । చ । ఊర్జమ్ । అవారున్ధతేత్యవ-అరున్ధత ।
ఋధ్నోతి । దశస్వితిదశ-సు । మాసు । ఉత్తిష్ఠన్నిత్యుత్-తిష్ఠన్ । ఋధ్నోతి । ద్వాదశస్వితి
ద్వాదశ-సు । యః । ఏవమ్ । వేద । పదేన । ఖలు । వై । ఏతే । యన్తి । విన్దతి । ఖలు ।
వై । పదేన । యన్న్ । తత్ । వై । ఏతత్ । ఋద్ధమ్ । అయనమ్ । తస్మాత్ । ఏతత్ ।
గోసనీతిగో-సని ॥౫॥ తిష్ఠామేతితాసాన్తస్మాద్వేద ॥౨॥

ప్రథమే । మాసి । పృష్ఠాని । ఉపేతి । యన్తి । మధ్యమే । ఉపేతి । యన్తి ।
ఉత్తమఇత్యుత్-తమే । ఉపేతి । యన్తి । తత్ । ఆహుః । యామ్ । వై । త్రిః । ఏకస్య ।
అహ్నః । ఉపసీదన్తీత్యుప-సీదన్తి । దహ్రమ్ । వై । సా । అపరాభ్యామ్ । దోహాభ్యామ్ ।
దుహే । అథ । కుతః । సా । ధోక్ష్యతే । యామ్ । ద్వాదశ । కృత్వః । ఉపసీదన్తీత్యుప-సీదన్తి ।
ఇతి । సంవత్సరమితిసమ్-వత్సరమ్ । సమ్పాద్యేతిసమ్-పాద్య । ఉత్తమఇత్యుత్-తమే ।
మాసి । సకృత్ । పృష్ఠాని । ఉపేతి । ఇయుః । తత్ । యజమానాః । యజ్ఞమ్ । పశూన్ ।
అవేతి । రున్ధతే । సముద్రమ్ । వై ॥౯॥ ఏతే । అనవారమ్ । అపారమ్ । ప్రేతి । ప్లవన్తే । యే ।
సంవత్సరమితిసమ్-వత్సరమ్ । ఉపయన్తీత్యుప-యన్తి । యత్ । బృహద్రథన్తరేఇతిబృహత్-
రథన్తరే । అన్వర్జేయురిత్యను-అర్జేయుః । యథా । మధ్యే । సముద్రస్య । ప్లవమ్ । అన్వర్జేయు
రిత్యను-అర్జేయుః । తాదృక్ । తత్ । అనుత్సర్గమిత్యనుత్-సర్గమ్ । బృహద్రథన్తరాభ్యామితి

బృహత్-రథన్తరాభ్యామ్ । ఇత్వా । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । గచ్ఛన్తి । సర్వేభ్యః । వై । కామేభ్యః । సన్ధిరితిసమ్-ధిః । దుహే । తత్ । యజమానాః । సర్వాన్ । కామాన్ । అవేతి । రున్ధతే ॥౧౦॥ సముద్రంవైచతుస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥౩॥

సమానాః । ఋచః । భవన్తి । మనుష్యలోకఇతిమనుష్య-లోకః । వై । ఋచః । మనుష్యలోకాదితిమనుష్య-లోకాత్ । ఏవ । న । యన్తి । అన్యదన్యదిత్యన్యత్-అన్యత్ । సామ । భవతి । దేవలోకఇతిదేవ-లోకః । వై । సామ । దేవలోకాదితిదేవ-లోకాత్ । ఏవ । అన్యమన్యమిత్యన్యమ్-అన్యమ్ । మనుష్యలోకమితిమనుష్య-లోకమ్ । ప్రత్యవరోహన్త ఇతి ప్రతి-అవరోహన్తః । యన్తి । జగతీమ్ । అగ్రే । ఉపేతి । యన్తి । జగతీమ్ । వై । ఛన్దాగ్ంసి ప్రత్యవరోహన్తీతిప్రతి-అవరోహన్తి । ఆగ్రయణమ్ । గ్రహాః । బృహత్ । పృష్ఠాని । త్రయస్త్రిగ్ంశమితిత్రయః-త్రిగ్ంశమ్ । స్తోమాః । తస్మాత్ । జ్యాయాగ్ంసమ్ । కనీయాన్ । ప్రత్యవరోహతీతిప్రతి-అవరోహతి । వైశ్వకర్మణఇతివైశ్వ-కర్మణః । గృహ్యాతే । విశ్వాని । ఏవ । తేన । కర్మాణి । యజమానాః । అవేతి । రున్ధతే । ఆదిత్యః ॥౧౧॥ గృహ్యాతే । ఇయమ్ । వై । అదితిః । అస్యామ్ । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠన్తి । అన్యోన్యఇత్యన్యః-అన్యః । గృహ్యేతేఇతి । మిథునత్వాయేతిమిథున-త్వాయ । ప్రజాత్యాఇతిప్ర-జాత్యై । అవాన్తరమిత్యవ-అన్తరమ్ । వై । దశరాత్రేణేతిదశ-రాత్రేణ । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । అసృజత । యత్ । దశరాత్రఇతిదశ-రాత్రః । భవతి । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । ఏవ । తత్ । యజమానాః । సృజన్తే । ఏతామ్ । హ । వై । ఉదఙ్కః । శౌల్బాయనః । సత్రస్య । ఋద్ధిమ్ । ఉవాచ । యత్ । దశరాత్రఇతిదశ-రాత్రః । యత్ । దశరాత్రఇతిదశ-రాత్రః । భవతి । సత్రస్య । ఋద్ధ్యై । అథో ఇతి । యత్ । ఏవ । పూర్వేషు । అహస్స్విత్యహః-సు । విలోమేతివి-లోమ । క్రియతే ।

ఋష్య ఏవ । ఏషామ్ । తార్క్ష్యః ॥౧౨॥ అతిరిక్తస్తోత్రవర్జితః ॥౮॥

యదీ । సోమౌ । సగ్ంసుతావితిసమ్-సుతౌ । స్యాతామ్ । మహతి । రాత్రియై । ప్రాతరనువాకమితిప్రాతః-అనువాకమ్ । ఉపాకుర్యాదిత్యుప-ఆకుర్యాత్ । పూర్వః । వాచమ్ । పూర్వః । దేవతాః । పూర్వః । ఛన్దాగ్ంసి । వృఙ్క్తే । వృషణ్వతీమితివృషణ్-వతీమ్ । ప్రతిపదమితిప్రతి-పదమ్ । కుర్యాత్ । ప్రాతస్సవనాదితిప్రాతః-సవనాత్ । ఏవ । ఏషామ్ । ఇన్ద్రమ్ । వృఙ్క్తే । అథో ఇతి । ఖలు । ఆహుః । సవనముఖేసవనముఖ ఇతిసవనముఖే-సవనముఖే । కార్య ఇతి । సవనముఖాత్సవనముఖాదితిసవనముఖాత్-సవనముఖాత్ । ఏవ । ఏషామ్ । ఇన్ద్రమ్ । వృఙ్క్తే । సంవేశాయేతిసమ్-వేశాయ । ఉపవేశాయేత్యుప-వేశాయ । గాయత్రియాః । త్రిష్టుభః । జగత్యాః । అనుష్టుభ ఇత్యను-స్తుభః । పఙ్క్త్యాః । అభిభూత్యా ఇత్యభి-భూత్యై । స్వాహా । ఛన్దాగ్ంసి । వై । సంవేశ ఇతిసమ్-వేశః । ఉపవేశ ఇత్యుప-వేశః । ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః । ఏవ । ఏషామ్ ॥౧౩॥ ఛన్దాగ్ంసి । వృఙ్క్తే । సజనీయమితిస-జనీయమ్ । శస్యమ్ । విహవ్యమితివి-హవ్యమ్ । శస్యమ్ । అగస్త్యస్య । కయాశుభీయమితికయా-శుభీయమ్ । శస్యమ్ । ఏతావత్ । వై । అస్తి । యావత్ । ఏతత్ । యావత్ । ఏవ । అస్తి । తత్ । ఏషామ్ । వృఙ్క్తే । యదీ । ప్రాతస్సవన ఇతిప్రాతః-సవనే । కలశః । దీర్యేత । వైష్ణవీషు । శిపివిష్టవతీష్వితిశిపివిష్ట-వతీషు । స్తువీరన్ । యత్ । వై । యజ్ఞస్య । అతిరిచ్యత ఇత్యతి-రిచ్యతే । విష్ణుమ్ । తత్ । శిపివిష్టమితిశిపి-విష్టమ్ । అభి । అతీతి । రిచ్యతే । తత్ । విష్ణుః । శిపివిష్ట ఇతిశిపి-విష్టః । అతిరిక్త ఇత్యతి-రిక్తే । ఏవ । అతిరిక్తమిత్యతి-రిక్తమ్ । దధాతి । అథో ఇతి । అతిరిక్తేనేత్యతి-రిక్తేన । ఏవ । అతిరిక్తమిత్యతి-రిక్తమ్ । ఆప్త్వా । అవేతి । రున్ధే । యదీ । మధ్యన్దినే । దీర్యేత । వషట్కారనిధనమితివషట్కార-నిధనమ్ । సామ । కుర్యుః । వషట్కార

ఇతివషట్-కారః । వై । యజ్ఞస్య । ప్రతిష్ఠేతిప్రతి-స్థా । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । ఏవ । ఏనత్ । గమయన్తి । యది । తృతీయసవన ఇతితృతీయ-సవనే । ఏతత్ । ఏవ ॥౧౯॥

॥ ఛన్దోభిర్వైషామ్మైకాన్నవిగ్ంశతిశ్చ ॥౫॥

షడహైరితిషట్-అహైః । మాసాన్ । సమ్పాద్యేతిసమ్-పాద్య । అహః । ఉదితి । సృజన్తి । షడహైరితిషట్-అహైః । హి । మాసాన్ । సమ్పశ్యన్తీతిసమ్-పశ్యన్తి । అర్ధమాసైరిత్యర్ధ-మాసైః । మాసాన్ । సమ్పాద్యేతిసమ్-పాద్య । అహః । ఉదితి । సృజన్తి । అర్ధమాసైరిత్యర్ధ-మాసైః । హి । మాసాన్ । సమ్పశ్యన్తీతిసమ్-పశ్యన్తి । అమావాస్యయేత్యమా-వాస్యయా । మాసాన్ । సమ్పాద్యేతిసమ్-పాద్య । అహః । ఉదితి । సృజన్తి । అమావాస్యయేత్యమా-వాస్యయా । హి । మాసాన్ । సమ్పశ్యన్తీతిసమ్-పశ్యన్తి । పౌర్ణమాస్యేతిపౌర్ణ-మాస్యా । మాసాన్ । సమ్పాద్యేతిసమ్-పాద్య । అహః । ఉదితి । సృజన్తి । పౌర్ణమాస్యేతిపౌర్ణ-మాస్యా । హి । మాసాన్ । సమ్పశ్యన్తీతిసమ్-పశ్యన్తి । యః । వై । పూర్ణే । ఆసిఞ్చతీత్యా-సిఞ్చతి । పరేతి । సః । సిఞ్చతి । యః । పూర్ణాత్ । ఉదచతీత్యుత్-అచతి ॥౧౫॥ ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । అస్మిన్న్ । సః । దధాతి । యత్ । పౌర్ణమాస్యేతిపౌర్ణ-మాస్యా । మాసాన్ । సమ్పాద్యేతిసమ్-పాద్య । అహః । ఉత్సృజన్తీత్యుత్-సృజన్తి । సంవత్సరాయేతిసమ్-వత్సరాయ । ఏవ । తత్ । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । దధతి । తత్ । అన్వితి । సత్రిణః । ప్రేతి । అనన్తి । యత్ । అహః । న । ఉత్సృజేయురిత్యుత్-సృజేయుః । యథా । దృతిః । ఉపనద్ధ ఇత్యుప-నద్ధః । విపతతీతివి-పతతి । ఏవమ్ । సంవత్సర ఇతిసమ్-వత్సరః । వీతి । పతేత్ । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛేయుః । యత్ । పౌర్ణమాస్యేతిపౌర్ణ-మాస్యా । మాసాన్ । సమ్పాద్యేతిసమ్-పాద్య । అహః । ఉత్సృజన్తీత్యుత్-సృజన్తి । సంవత్సరాయేతిసమ్-వత్సరాయ । ఏవ । తత్ ।

త్రాణమిత్యుత్-ఆనమ్ ।ధ్రియతి ।తత్ ।అన్విత్ । [illegible] । [illegible] [illegible] [illegible] । [illegible] ।
అగ్నేః । ఏతి । ఆప్నువన్తి ।పూర్వమాసమితిపూర్వ-మాసే । వై ।దేవానామ్ ।సుత్యా । యత్ ।
పౌర్ణమాస్యేతిపౌర్ణ-మాస్యా । మాసాన్ । సమ్మాన్యేతిసమ్-మాన్య । అహః । ఉత్సృజన్తీత్యుత్-
సృజన్తి ।దేవానామ్ ।ఏవ ।తత్ ।యజ్ఞేన ।యజ్ఞమ్ । ప్రత్యవరోహన్తీతిప్రతి-అవరోహన్తి ।
ఇతి । వై ।ఏతత్ ।యజ్ఞమ్ ।ఛిన్దన్తి ।యత్ ।[illegible] । [illegible] ।
ఇతి ।అహః ।ఉత్సృజన్తీత్యుత్-సృజన్తి । ప్రాజాపత్యమితిప్రాజా-పత్యమ్ ।పశుమ్ । ఏతి ।
ఆలభన్తే ।ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః ।సర్వాః ।దేవతాః ।దేవతాభిః ।ఏవ ।యజ్ఞమ్ । సమితి ।
తన్వన్తి । యన్తి । వై । ఏతే । సవనాత్ । యే । అహః ।అహః ఉత్సృజన్తీత్యుత్-సృజన్తి ।
తురీయమ్ । ఖలు । వై । ఏతత్ । సవనమ్ ।యత్ ।సాన్నాయ్యమితిసామ్-నాయ్యమ్ ।
యత్ ।సాన్నాయ్యమితిసామ్-నాయ్యమ్ ।భవతి ।తేన ।ఏవ ।సవనాత్ ।న ।యన్తి । సముపహా
హాయేతిసమ్-ఉపహూయ । భక్షయన్తి । ఏతత్సోమపీథా ఇత్యేతత్-సోమపీథాః । హి ।
ఏతర్హి । యథాయతనమితియథా-ఆయతనమ్ । వై । ఏతేషామ్ । సవనభాజఇతిసవన-
భాజః । దేవతాః । గచ్ఛన్తి । యే । అహః । ఉత్సృజన్తీత్యుత్-సృజన్తి । అనుసవనమిత్యను-
సవనమ్ । పురోడాశాన్ ।నిరితి ।వపన్తి । యథాయతనాదితియథా-ఆయతనాత్ । ఏవ ।
సవనభాజఇతిసవన-భాజః । దేవతాః ।అవేతి ।రున్ధతే ।అష్టాకపాలానిత్యష్టా-కపాలాన్ ।
ప్రాతస్సవనఇతిప్రాతః-సవనే ।ఏకాదశకపాలానిత్యేకాదశ-కపాలాన్ । మాధ్యన్దినే । సవనే
ద్వాదశకపాలానితిద్వాదశ-కపాలాన్ । తృతీయసవనఇతితృతీయ-సవనే । ఛన్దాగ్ంసి ।
ఏవ । ఆప్త్వా । అవేతి । రున్ధతే । వైశ్వదేవమితివైశ్వ-దేవమ్ । చరుమ్ । తృతీయసవనఇతి
తృతీయ-సవనే । నిరితి । వపన్తి । వైశ్వదేవమితివైశ్వ-దేవమ్ । వై । తృతీయసవనమితి

తృతీయ-సవనమ్ । తేన । ఏవ । తృతీయసవనాదితి తృతీయ-సవనాత్ । న । యన్తి ॥౨౨॥

॥ ఉదపత్యద్యై... పఞ్చాశచ్చ ॥౬॥

త్రివృజ్యాతిమిత్యత్-స్వజ్యాతిమ్ । న । త్రివృజ్యాతిమిత్యత్-స్వజ్యాతిమ్ । ఇతి । త్రివాగ్రస్య । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । తత్ । తు । ఆహుః । త్రివృద్యమిత్యత్-స్వజ్యమ్ । ఏవ । ఇతి । అమావాస్యాయామిత్యమా-వాస్యాయామ్ । వ । పౌర్ణమాస్యామితి పౌర్ణ-మాస్యామ్ । వ । త్రివృద్యమిత్యత్-స్వజ్యమ్ । ఇతి । ఆహుః । ఏతే ఇతి । హి । యజ్ఞమ్ । వహతః । ఇతి । తే ఇతి । తు । వావ । న । త్రివృద్యమిత్యత్-స్వజ్యే । ఇతి । ఆహుః । యే ఇతి । అవాన్తరమిత్యవ-అన్తరమ్ । యజ్ఞమ్ । భేజాతే ఇతి । ఇతి । యా । ప్రథమా । వ్యష్టకేతి వి-అష్టకా । తస్యామ్ । త్రివృద్యమిత్యత్-స్వజ్యమ్ । ఇతి । ఆహుః । ఏషః । వై । మాసః । విశర ఇతి వి-శరః । ఇతి । న । అదృష్టమిత్యా-దిష్టమ్ ॥౨౩॥ ఉదితి । సృజేయుః । యత్ । అదృష్టమిత్యా-దిష్టమ్ । త్రివృజేయురిత్యత్-స్వజేయుః । యాదృశే । పునః । పర్యాప్తే ఇతి పరి-ఆప్తే । మధ్యే । షడహస్యేతి షట్-అహస్య । సమ్పద్యేతేతి సమ్-పద్యేత । షడహైరితి షట్-అహైః । మాసాన్ । సమ్పాద్యేతి సమ్-పాద్య । యత్ । సప్తమమ్ । అహః । తస్మిన్ । ఉదితి । సృజేయుః । తత్ । అగ్నయే । వసుమత ఇతి వసు-మతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేయుః । ఐన్ద్రమ్ । దధి । ఇన్ద్రాయ । మరుత్వతే । పురోడాశమ్ ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । వైశ్వదేవమితి వైశ్వ-దేవమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । అగ్నేః । వై । వసుమత ఇతి వసు-మతః । ప్రాతస్సవనమితి ప్రాతః-సవనమ్ । యత్ । అగ్నయే । వసుమత ఇతి వసు-మతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిర్వపన్తీతి నిః-వపన్తి । దేవతామ్ । ఏవ । తత్ । భాగినీమ్ । కుర్వన్తి ॥౨౪॥

[illegible] । అష్టాభిః । ఉపేతి । యన్తి । యత్ । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । ఏవ । తత్ ।
భాగధేయాదితి భాగ-ధేయాత్ । న । [illegible] । [illegible] । వై । [illegible] । [illegible] ।
నవమ్ । యత్ । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible]-
కపాలమ్ । నిర్వపన్తీతి నిః-వపన్తి । దేవతాః । ఏవ । తత్ । భాగినీః । కుర్వన్తి । సవనమ్ ।
[illegible]-భిః । ఉపేతి । యన్తి । [illegible] । వై । [illegible] । [illegible]
[illegible]- మతామ్ । [illegible]-[illegible] । యత్ । [illegible]-
దేవమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । నిర్వపన్తీతి నిః-వపన్తి । దేవతాః । ఏవ ।
తత్ । భాగినీః । కుర్వన్తి । సవనమ్ । ద్వాదశభిరితి ద్వాదశ-భిః ॥ ౨౧ ॥ ఉపేతి । యన్తి ।
ప్రాజాపత్యమితి ప్రాజా-పత్యమ్ । పశుమ్ । ఏతి । [illegible] । [illegible] । వై । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-
పతిః । యజ్ఞస్య । అననుసర్గాయేత్యనను-సర్గాయ । అభివర్త ఇత్యభి-వర్తః । ఇతః । షడ్ ।
మాసః । బ్రహ్మసామమితి బ్రహ్మ-సామమ్ । భవతి । బ్రహ్మ । వై । అభివర్త ఇత్యభి-వర్తః ।
బ్రహ్మణా । ఏవ । తత్ । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । అభివర్తయన్త ఇత్యభి-వర్తయన్తః ।
యన్తి । ప్రతికూలమితి ప్రతి-కూలమ్ । ఇవ । హి । ఇతః । సువర్గ ఇతి సువః-గః । లోకః ।
ఇన్ద్ర । క్రతుమ్ । నః । ఏతి । భర । పితా । పుత్రేభ్యః । యథా ॥ శిక్ష । నః । అస్మిన్న్ । పురు
హూతేతి పురు-హూత । యామని । జీవాః । జ్యోతిః । అశీమహి । ఇతి । అముతః । ఆయుతా
మిత్యా-యుతామ్ । షట్ । మాసః । బ్రహ్మసామమితి బ్రహ్మ-సామమ్ । భవతి । అయమ్ ।
వై । లోకః । జ్యోతిః । ప్రజేతి ప్ర-జాః । జ్యోతిః । ఇమమ్ । ఏవ । తత్ । లోకమ్ । పశ్యన్తః । అభివ
దన్త ఇత్యభి-వదన్తః । ఏతి । యన్తి ॥ ౨౨ ॥ [illegible] ॥ ౭ ॥
దేవానామ్ । వై । అగ్నిమ్ । [illegible] । [illegible] । [illegible] । ఉపేతి ।

అత్రామత | తత్ | క్రోశేన | అవేతి | అరుణత | తత్ | క్రోశస్య | క్రోశత్వమితిక్రోశ-త్వమ్ |
యత్ | క్రోశేన | చాత్వాలస్య | అన్తే | స్తువన్తి | యజ్ఞస్య | ఏవ | అన్తమ్ | గత్వా | ఇన్ద్రియమ్ |
వీర్యమ్ | అవేతి | రున్ధతే | సత్రస్యర్ధ్యా | ఆహవనీయస్యేత్యా-హవనీయస్య | అన్తే | స్తువన్తి |
అగ్నిమ్ | ఏవ | ఉపద్రష్టారమిత్యుప-ద్రష్టారమ్ | కృత్వా | ఋద్ధిమ్ | ఉపేతి | యన్తి |
ప్రజాపతేర్హృదయేన | హవిర్ధానఇతిహవిః-ధానే | అన్తే | స్తువన్తి | ప్రేమాణమ్ | ఏవ |
అస్య | గచ్ఛన్తి | శ్లోకేన | పురస్తాత్ | సదసః || ౨౩ || స్తువన్తి | అనుశ్లోకేనేత్యను-శ్లోకేన |
పశ్చాత్ | యజ్ఞస్య | ఏవ | అన్తమ్ | గత్వా | శ్లోకభాజఇతిశ్లోక-భాజః | భవన్తి | నవభిరితి
నవ-భిః | అధ్వర్యుః | ఉదితి | గాయతి | నవ | వై | పురుషే | ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః | ప్రాణానితి
ప్ర-అనాన్ | ఏవ | యజమానేషు | దధాతి | సర్వే | ఐన్ద్రియాః | భవన్తి | ప్రాణేష్వితి
ప్ర-అనేషు | ఏవ | ఇన్ద్రియమ్ | దధతి | అప్రతిహృతాభిరిత్యప్రతి-హృతాభిః | ఉదితి |
గాయతి | తస్మాత్ | పురుషః | సర్వాణి | అన్యాని | శీర్ష్ణః | అఙ్గాని | ప్రతీతి | అవతి | శిరః |
ఏవ | న | పఞ్చదశమితిపఞ్చ-దశమ్ | రథన్తరమితిరథమ్-తరమ్ | భవతి | ఇన్ద్రియమ్ |
ఏవ | అవేతి | రున్ధతే | సప్తదశమితిసప్త-దశమ్ || ౨౪ || బృహత్ | అన్నాద్యస్యేత్యన్న-
అద్యస్య | అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై | అథో ఇతి | ప్రేతి | ఏవ | తేన | జాయన్తే | ఏకవిగ్ంశ
మిత్యేక-విగ్ంశమ్ | భద్రమ్ | ద్విపదాస్వితిద్వి-పదాసు | ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతిప్రతి-స్థిత్యై |
పత్నయః | ఉపేతి | గాయన్తి | మిథునత్వాయేతిమిథున-త్వాయ | ప్రజాత్యా ఇతిప్ర-జాత్యై |
ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః | ప్రజా ఇతిప్ర-జాః | అసృజత | సః | అకామయత | ఆసామ్ |
అహమ్ | రాజ్యమ్ | పరీతి | ఇయామ్ | ఇతి | తాసామ్ | రాజనేన | ఏవ | రాజ్యమ్ | పరీతి |
ఐత్ | తత్ | రాజనస్య | రాజనత్వమితిరాజన-త్వమ్ | యత్ | రాజనమ్ | భవతి | ప్రజా

[illegible]

ఆర్క్యేణ । వై । సహస్రశ ఇతి సహస్ర-శః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అసృజత । తాభ్యః । ఇలాన్దేన । ఇరామ్ । ఊర్జామ్ । అవేతి । అరున్ధ । యత్ । ఆర్క్యమ్ । భవతి । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఏవ । తత్ । యజమానాః । సృజన్తే । ఇలాన్దమ్ । భవతి । ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । ఏవ । సృష్టాభ్యః । ఇరామ్ । ఊర్జామ్ । అవేతి । రున్ధతే । తస్మాత్ । యామ్ । సమామ్ । సత్రమ్ । సమృద్ధమితి సమ్-ఋద్ధమ్ । క్షోధుకాః । తామ్ । సమామ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఇషమ్ । హి । ఆసామ్ । ఊర్జమ్ । ఆదదత ఇత్యా-దదతే । యామ్ । సమామ్ । వ్యృద్ధమితి వి-ఋద్ధమ్ । అక్షోధుకాః । తామ్ । సమామ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః ॥ ౨౧ ॥ న । హి । ఆసామ్ । ఇషమ్ । ఊర్జమ్ । ఆదదత ఇత్యా-దదతే । ఉత్క్రోదమిత్యుత్-క్రోదమ్ । కుర్వతే । యథా । బన్ధాత్ । ముముచానాః । ఉత్క్రోదమిత్యుత్-క్రోదమ్ । కుర్వతే । ఏవమ్ । ఏవ । తత్ । యజమానాః । దేవబన్ధాదితి దేవ-బన్ధాత్ । ముముచానాః । ఉత్క్రోదమిత్యుత్-క్రోదమ్ । కుర్వతే । ఇషమ్ । ఊర్జమ్ । ఆత్మన్న్ । దధానాః । వాణః । శతతన్తురితి శత-తన్తుః । భవతి । శతాయురితి శత-ఆయుః । పురుషః । శతేన్ద్రియ ఇతి శత-ఇన్ద్రియః । ఆయుషి । ఏవ । ఇన్ద్రియే । ప్రతీతి । తిష్ఠన్తి । ఆజిమ్ । ధావన్తి । అనభిజితస్యేత్యనభి-జితస్య । అభిజిత్యా ఇత్యభి-జిత్యై । దున్దుభీన్ । సమాఘ్నన్తీతి సమ్-ఆఘ్నన్తి । పరమా । వై । ఏషా । వాక్ । యా । దున్దుభౌ । పరమామ్ । ఏవ ॥ ౨౨ ॥ వాచమ్ । అవేతి । రున్ధతే । భూమిదున్దుభిమితి భూమి-దున్దుభిమ్ । ఆ । ఘ్నన్తి । యా । ఏవ । ఇమామ్ । వాక్ । ప్రవిష్టేతి ప్ర-విష్టా । తామ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధతే । అథో ఇతి । ఇమామ్ । ఏవ । జయన్తి । సర్వాః । వాచః । వదన్తి । సర్వాసామ్ । వాచామ్ । అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై । ఆర్ద్రే । చర్మన్న్ । వ్యాయచ్ఛన్తే

ఇతి-ఆయచ్ఛతే । ఇన్ద్రియస్య । అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై । ఏకః । అన్యః । క్రోశతి । ప్రతి । అన్యః । శꣳసతి । యః । ఆక్రోశతీత్యా-క్రోశతి । పునాతి । ఏవ । ఏనాన్ । సః । యః । ప్రశꣳసతీతి ప్ర-శꣳసతి । పూతేషు । ఏవ । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । దధాతి । ఋషికృతమిత్యృషి-కృతమ్ । చ ॥౨౦॥ వై । ఏతే । దేవకృతమితి దేవ-కృతమ్ । చ । పూర్వైః । మాసైః । అవేతి । రున్ధతే । యత్ । భూతేచ్ఛదామితి భూతే-ఛదామ్ । సామాని । భవన్తి । ఉభయస్య । అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై । యన్తి । వై । ఏతే । మిథునాత్ । యే । సంవత్సరమితి సమ్-వత్సరమ్ । ఉపయన్తీత్యుప-యన్తి । అన్తర్వేదీత్యన్తః-వేది । మిథునౌ । సమితి । భవతః । తేన । ఏవ । మిథునాత్ । న । యన్తి ॥౨౧॥ వృద్ధమక్షోధుకాస్సాగ్ంసమాప్నువన్యాపరమామేవచత్రిగ్ంశచ్చ ॥౯॥

చర్మ । అవేతి । భిన్దన్తి । పాప్మానమ్ । ఏవ । ఏషామ్ । అవేతి । భిన్దన్తి । మా । అపేతి । రాత్సీః । మా । అతీతి । వ్యాత్సీః । ఇతి । ఆహ । సమ్ప్రతీతి సమ్-ప్రతి । ఏవ । ఏషామ్ । పాప్మానమ్ । అవేతి । భిన్దన్తి । ఉదకుమ్భానిత్యుద-కుమ్భాన్ । అధినిధాయేత్యధి-నిధాయ । దాస్యః । మార్జాలీయమ్ । పరీతి । నృత్యన్తి । పదః । నిఘ్నతీరితి ని-ఘ్నతీః । ఇదమ్మధుమితీదమ్-మధుమ్ । గాయన్త్యః । మధు । వై । దేవానామ్ । పరమమ్ । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । పరమమ్ । ఏవ । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । అవేతి । రున్ధతే । పదః । నీతి । ఘ్నన్తి । మహీయామ్ । ఏవ । ఏషు । దధతి ॥౨౨॥ చర్మైకాన్నపఞ్చాశత్ ॥౧౦॥

పృథివ్యై । స్వాహా । అన్తరిక్షాయ । స్వాహా । దివే । స్వాహా । సమ్ప్లోష్యత ఇతి సమ్-ప్లోష్యతే । స్వాహా । సమ్ప్లవమానాయేతి సమ్-ప్లవమానాయ । స్వాహా । సమ్ప్లుతాయేతి సమ్-ప్లుతాయ । స్వాహా । మేఘాయిష్యతే । స్వాహా । మేఘాయత ఇతి మేఘ-యతే । స్వాహా । మేఘితాయ । స్వాహా । మేఘాయ । స్వాహా । నీహారాయ । స్వాహా । నిహాకాయా ఇతి ని-

హేకాయై । స్వాహా । ప్రాసరాయ । స్వాహా । ప్రచలాకాయా ఇతి ప్ర-చలాకాయై । స్వాహా ।
విద్యోతిష్యత ఇతి వి-ద్యోతిష్యతే । స్వాహా । విద్యోతమానాయేతి వి-ద్యోతమానాయ । స్వాహా ।
సంవిద్యోతమానాయేతి సమ్-విద్యోతమానాయ । స్వాహా । స్తనయిష్యతే । స్వాహా । స్తనయతే ।
స్వాహా । ఉగ్రమ్ । స్తనయతే । స్వాహా । వర్షిష్యతే । స్వాహా । వర్షతే । స్వాహా । అభివర్షత
ఇత్యభి-వర్షతే । స్వాహా । పరివర్షత ఇతి పరి-వర్షతే । స్వాహా । సంవర్షత ఇతి సమ్-
వర్షతే ॥౨౩॥ స్వాహా । అనువర్షత ఇత్యను-వర్షతే । స్వాహా । శీకాయిష్యతే । స్వాహా ।
శీకాయత ఇతి శీక-యతే । స్వాహా । శీకితాయ । స్వాహా । ప్రోషిష్యతే । స్వాహా । ప్రుష్ణతే ।
స్వాహా । పరిప్రుష్ణత ఇతి పరి-ప్రుష్ణతే । స్వాహా । ఉద్గ్రహీష్యత ఇత్యుత్-గ్రహీష్యతే । స్వాహా ।
ఉద్గృహ్ణత ఇత్యుత్-గృహ్ణతే । స్వాహా । ఉద్గృహీతాయేత్యుత్-గృహీతాయ । స్వాహా । విప్లోష్యత
ఇతి వి-ప్లోష్యతే । స్వాహా । విప్లవమానాయేతి వి-ప్లవమానాయ । స్వాహా । విప్లుతాయేతి వి-
ప్లుతాయ । స్వాహా । ఆతప్స్యత ఇత్యా-తప్స్యతే । స్వాహా । ఆతపత ఇత్యా-తపతే । స్వాహా ।
ఉగ్రమ్ । ఆతపత ఇత్యా-తపతే । స్వాహా । ఋగ్భ్య ఇత్యృక్-భ్యః । స్వాహా । యజుర్భ్య ఇతి
యజుః-భ్యః । స్వాహా । సామభ్య ఇతి సామ-భ్యః । స్వాహా । అఙ్గిరోభ్య ఇత్యఙ్గిరః-భ్యః ।
స్వాహా । వేదేభ్యః । స్వాహా । గాథాభ్యః । స్వాహా । నారాశగ్ంసీభ్యః । స్వాహా । రైభీభ్యః ।
స్వాహా । సర్వస్మై । స్వాహా ॥౨౪॥ సంవర్షతే రైభీభ్య స్స్వాహా ద్వే చ ॥౧౧॥

దత్వతే । స్వాహా । అదన్తకాయ । స్వాహా । ప్రాణినే । స్వాహా । అప్రాణాయ । స్వాహా ।
ముఖవత ఇతి ముఖ-వతే । స్వాహా । అముఖాయ । స్వాహా । నాసికవత ఇతి నాసిక-వతే ।
స్వాహా । అనాసికాయ । స్వాహా । అక్షణ్వత ఇత్యక్షణ్-వతే । స్వాహా । అనక్షికాయ । స్వాహా ।
కర్ణినే । స్వాహా । అకర్ణకాయ । స్వాహా । శీర్షణ్వత ఇతి శీర్షణ్-వతే । స్వాహా । అశీర్షకాయ

స్వాహా । దద్వత ఇతి దత్-వతే । స్వాహా । అదన్తకాయ । స్వాహా । ప్రాణత ఇతి ప్ర-అనతే । స్వాహా । అపానత ఇత్యప-అనతే । స్వాహా । వదతే । స్వాహా । అవదతే । స్వాహా । పశ్యతే । స్వాహా । అపశ్యతే । స్వాహా । శృణ్వతే । స్వాహా । అశృణ్వతే । స్వాహా । మనస్వినే । స్వాహా । అమనసే । స్వాహా । రేతస్వినే । స్వాహా । అరేతస్కాయేత్యరేతః-కాయ । స్వాహా । ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । స్వాహా । ప్రజననాయేతి ప్ర-జననాయ । స్వాహా । లోమవత ఇతి లోమ-వతే । స్వాహా । అలోమకాయ । స్వాహా । త్వచే । స్వాహా । అత్వక్కాయ । స్వాహా । చర్మణ్వత ఇతి చర్మణ్-వతే । స్వాహా । అచర్మకాయ । స్వాహా । లోహితవత ఇతి లోహిత-వతే । స్వాహా । అలోహితాయ । స్వాహా । మాగ్ంసన్వత ఇతి మాగ్ంసన్-వతే । స్వాహా । అమాగ్ంసకాయ । స్వాహా । స్నావభ్య ఇతి స్నావ-భ్యః । స్వాహా । అస్నావకాయ । స్వాహా । అస్థన్వత ఇత్యస్థన్-వతే । స్వాహా । అనస్థికాయ । స్వాహా । మజ్జన్వత ఇతి మజ్జన్-వతే । స్వాహా । అమజ్జకాయ । స్వాహా । అఙ్గినే । స్వాహా । అనఙ్గాయ । స్వాహా । ఆత్మనే । స్వాహా । అనాత్మనే । స్వాహా । సర్వస్మై । స్వాహా ॥ ౨౬ ॥ మనస్వినే స్వాహాఽనాత్మనే స్వాహా ద్వే చ ॥ ౧౨ ॥

కః । త్వా । యునక్తి । సః । త్వా । యునక్తు । విష్ణుః । త్వా । యునక్తు । అస్య । యజ్ఞస్య । ఋద్ధ్యై । మహ్యమ్ । సన్నత్యా ఇతి సమ్-నత్యై । అముష్మై । కామాయ । ఆయుషే । త్వా । ప్రాణాయేతి ప్ర-అనాయ । త్వా । అపానాయేత్యప-అనాయ । త్వా । వ్యానాయేతి వి-అనాయ । త్వా । వ్యుష్ట్యా ఇతి వి-ఉష్ట్యై । త్వా । రయ్యై । త్వా । రాధసే । త్వా । ఘోషాయ । త్వా । పోషాయ । త్వా । ఆరాద్ఘోషాయేత్యారాత్-ఘోషాయ । త్వా । ప్రచ్యుత్యా ఇతి ప్ర-చ్యుత్యై । త్వా ॥ ౨౭ ॥ కస్త్వాఽష్టాత్రిగ్ంశత్ ॥ ౧౩ ॥

అగ్నయే । గాయత్రాయ । త్రివృత ఇతి త్రి-వృతే । రాథన్తరాయేతి రాథమ్-తరాయ ।

వాసన్తాయ । అష్టాకపాల ఇత్యష్టా-కపాలః । ఐన్ద్రాయ । త్రైష్టుభాయ । పఞ్చదశాయేతి పఞ్చ-దశాయ । బార్హతాయ । గ్రైష్మాయ । ఏకాదశకపాల ఇత్యేకాదశ-కపాలః । విశ్వేభ్యః । దేవేభ్యః । జాగతేభ్యః । సప్తదశేభ్య ఇతి సప్త-దశేభ్యః । వైరూపేభ్యః । వార్షికేభ్యః । ద్వాదశ కపాల ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । మిత్రావరుణాభ్యామితి మిత్రా-వరుణాభ్యామ్ । ఆనుష్టుభాభ్యామిత్యాను-స్తుభాభ్యామ్ । ఏకవిగ్ంశాభ్యామిత్యేక-విగ్ంశాభ్యామ్ । వైరాజాభ్యామ్ । శారదాభ్యామ్ । పయస్యా । బృహస్పతయే । పాఙ్క్తాయ । త్రిణవాయేతి త్రి-నవాయ । శాక్వరాయ హైమన్తికాయ । చరుః । సవిత్రే । అతిచ్ఛన్దసాయేత్యతి-ఛన్దసాయ । త్రయస్త్రిగ్ంశాయేతి త్రయః-త్రిగ్ంశాయ । రైవతాయ । శైశిరాయ । ద్వాదశకపాల ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । అదిత్యై । విష్ణుపత్న్యా ఇతి విష్ణు-పత్న్యై । చరుః । అగ్నయే । వైశ్వానరాయ । ద్వాదశకపాల ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । అనుమత్యా ఇత్యను-మత్యై । చరుః । కాయః । ఏకకపాల ఇత్యేక-కపాలః ॥౩౮॥ అగ్నయేఽదిత్యా అనుమత్యై సప్తచత్వారిగ్ంశత్ ॥౧౪॥

యః । వై । అగ్నౌ । అగ్నిః । ప్రహ్రియత ఇతి ప్ర-హ్రియతే । యః । చ । సోమః । రాజా । తయోః । ఏషః । ఆతిథ్యమ్ । యత్ । అగ్నీషోమీయ ఇత్యగ్ని-సోమీయః । అథ । ఏషః । రుద్రః । యః । చీయతే । యత్ । సఞ్చిత ఇతి సమ్-చితే । అగ్నౌ । ఏతాని । హవీగ్ంషి । న । నిర్వపేదితి నిః-వపేత్ । ఏషః । ఏవ । రుద్రః । అశాన్తః । ఉపోత్థాయేత్యుప-ఉత్థాయ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । యజమానస్య । అభీతి । మన్యేత । యత్ । సఞ్చిత ఇతి సమ్-చితే । అగ్నౌ । ఏతాని । హవీగ్ంషి । నిర్వపతీతి నిః-వపతి । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఏవ । ఏనమ్ । శమయతి । న । అస్య । రుద్రః । అశాన్తః ॥౩౯॥ ఉపోత్థాయేత్యుప-ఉత్థాయ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । అభీతి । మన్యతే । దశ । హవీగ్ంషి । భవన్తి ।

వదే । వై । ప్రాణాన్ । ప్రాణాపానౌ-ఇతి [illegible] । ప్రాణాపానౌ-ఇతి । ప్రాణానితి-ప్రాణాన్ । ఏవ ।
యజమానే । [illegible] । [illegible] । [illegible]-అర్ధా । ద్విరాదిత్యా-రాత్ । అన్నమ్ ।
ద్విరాదిత్యా-రాత్ । [illegible]-రాత్ । ఏవ । [illegible]-అర్ధే । ప్రతి । తిష్ఠతి । ఋతు
[illegible]-థి । వై । ఏవ । [illegible]-థి । [illegible] । వృష్ట్యై । [illegible] । [illegible] ।
[illegible] । యత్ । [illegible] । [illegible] । [illegible]-వపతి । ఋతుథిరిత్యృతు-థిః । ఏవ ।
ఏవమ్ । [illegible]-థి । [illegible] । వృష్ట్యై । [illegible] । [illegible] । [illegible] ॥౪౧॥ అధిదేవ్యా
[illegible]-దేవ్యా । [illegible] । [illegible] । యత్ । [illegible] । [illegible] । [illegible]-వపతి । దిశామ్
అధిదేవ్యాభ్యాం-దేవ్యా । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । అయుత్యాయస్య । తస్మాత్ । [illegible]
[illegible]-స్తమ । [illegible] । [illegible] । [illegible] । తస్మాత్ । [illegible]-స్తమః । యత్
[illegible] । దేవతానామ్ । యత్ । [illegible] । [illegible] । ఏవమ్ । భవతి । యః । ఏవమ్ ।
విద్వాన్ । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible]-పతిః । పురోనువాక్యా-ఇతి పురః-
అనువాక్యా । భవన్తి । సర్వాసామ్ । దిశామ్ । అధిదేవ్యాభ్యాం-దేవ్యై ॥౪౧॥

॥ అథాశ్వమేధ[illegible]కపశ్వారిగంశచ్చ ॥౧౫॥

యః । ప్రాణతః-ఇతి-ప్రాణతః । నిమిషత-ఇతి-నిమిషతః । మహిత్వేతి-మహి-త్వా
ఏకః । ఇత్ । రాజా । జగతః । బభూవ ॥ యః । ఈశే । అస్య । ద్విపద ఇతి-ద్వి-పదః । చతుష్పద
ఇతి-చతుః-పదః । కస్మై । దేవాయ । హవిషా । విధేమ ॥ ఉపయామగృహీతః ఇత్యుపయామ-
గృహీతః । అసి । ప్రజాపతయ-ఇతి-ప్రజా-పతయే । త్వా । జుష్టమ్ । గృహ్ణామి । తస్య । తే ।
[illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । ఆదిత్య । తే । [illegible] । తస్మై । త్వా । మహిమ్నే । ప్రజా
[illegible]-పతయే । [illegible] ॥౪౨॥ యః ప్రాణతో [illegible] చత్వారింశత్ ॥౧౬॥

యః । ఆత్మదా ఇత్యాత్మ-దాః । బలదా ఇతి బల-దాః । యస్య । విశ్వే । ఉపాసత ఇత్యుప-ఆసతే । ప్రశిషమితి ప్ర-శిషమ్ । యస్య । దేవాః ॥ యస్య । ఛాయా । అమృతమ్ । యస్య । మృత్యుః । కస్మై । దేవాయ । హవిషా । విధేమ ॥ ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । త్వా । జుష్టమ్ । గృహ్ణామి । తస్య । తే । పృథివీ । మహిమా । ఓషధయః । వనస్పతయః । రూపమ్ । అగ్నిః । తే । తేజః । తస్మై । త్వా మహిమ్నే । ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । స్వాహా ॥౪౩॥

॥ య ఆత్మదాః పృథివ్యగ్నిరేకాన్నచత్వారిగ్ంశత్ ॥౧౬॥

ఏతి । బ్రహ్మన్ । బ్రాహ్మణః । బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ-వర్చసీ । జాయతామ్ । ఏతి । అస్మిన్ । రాష్ట్రే । రాజన్యః । ఇషవ్యః । శూరః । మహారథ ఇతి మహా-రథః । జాయతామ్ । దోగ్ధ్రీ । ధేనుః । వోఢా । అనడ్వాన్ । ఆశుః । సప్తిః । పురంధిః । యోషా । జిష్ణుః । రథేష్ఠా ఇతి రథే-స్థాః । సభేయః । యువా । ఏతి । అస్య । యజమానస్య । వీరః । జాయతామ్ । నికామేనికామ ఇతి నికామే-నికామే । నః । పర్జన్యః । వర్షతు । ఫలిన్యః । నః । ఓషధయః । పచ్యన్తామ్ । యోగక్షేమ ఇతి యోగ-క్షేమః । నః । కల్పతామ్ ॥౪౪॥ ఆ బ్రహ్మన్నేకచత్వారిగ్ంశత్ ॥౧౭॥

ఏతి । అక్రాన్ । వాజీ । పృథివీమ్ । అగ్నిమ్ । యుజమ్ । అకృత । వాజీ । అర్వా । ఏతి । అక్రాన్ । వాజీ । అన్తరిక్షమ్ । వాయుమ్ । యుజమ్ । అకృత । వాజీ । అర్వా । ద్యామ్ । వాజీ । ఏతి । అక్రగ్ంస్త । సూర్యమ్ । యుజమ్ । అకృత । వాజీ । అర్వా । అగ్నిః । తే । వాజిన్ । యుఙ్ । అన్వితి । త్వా । ఏతి । రభే । స్వస్తి । మా । సమితి । పారయ । వాయుః । తే । వాజిన్ । యుఙ్ । అన్వితి । త్వా । ఏతి । రభే । స్వస్తి । మా । సమితి ॥౪౫॥ పారయ । ఆదిత్యః । తే । వాజిన్ । యుఙ్ । అన్వితి । త్వా । ఏతి । రభే । స్వస్తి । మా । సమితి । పారయ । ప్రాణధృగితి

ప్రాణ-ధృక్ । అసి । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । మే । దృగ్ంహ । వ్యానధృగితివ్యాన-ధృక్ । అసి । వ్యానమితివి-అనమ్ । మే । దృగ్ంహ । అపానధృగిత్యపాన-ధృక్ । అసి । అపానమిత్యప-అనమ్ ।మే । దృగ్ంహ ।చక్షుః ।అసి ।చక్షుః ।మయి ।ధేహి । శ్రోత్రమ్ । అసి । శ్రోత్రమ్ । మయి । ధేహి । ఆయుః । అసి । ఆయుః । మయి । ధేహి ॥౮౨॥

॥ వాయుస్త్వాజిన్వయుజ్యస్సుత్యాం రథేస్వస్తిప్రాణధృక్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౧౯॥

జుష్టీ ।బీజమ్ ।వర్ధ్యా । పర్జన్యః । పక్తా । సస్యమ్ । సుపిప్పలా ఇతిసు-పిప్పలాః । ఓషధయః । స్వధిచరణేతిసు-అధిచరణా । ఇయమ్ । సూపసదన ఇతిసు-ఉపసదనః । అగ్నిః । స్వధ్యక్షమితిసు-అధ్యక్షమ్ । అన్తరిక్షమ్ । సుపావ ఇతిసు-పావః । పవమానః । సూపస్థానేతిసు-ఉపస్థానా । ద్యౌః । శివమ్ । అసౌ । తపన్న్ । యథాపూర్వమితియథా-పూర్వమ్ । అహోరాత్రే ఇత్యహః-రాత్రే । పఞ్చదశిన ఇతిపఞ్చ-దశినః । అర్ధమాసా ఇత్యర్ధ-మాసాః ।త్రిగ్ంశినః ।మాసాః ।కౢప్తాః ।ఋతవః ।శాన్తః ।సంవథ్సర ఇతిసమ్-వథ్సరః ॥౮౩॥

॥ జుష్టైకత్రిగ్ంశత్ ॥౨౦॥

ఆగ్నేయః । అష్టాకపాల ఇత్యష్టా-కపాలః । సౌమ్యః । చరుః । సావిత్రః । అష్టాకపాల ఇత్యష్టా-కపాలః ।పౌష్ణః ।చరుః ।రౌద్రః ।చరుః । అగ్నయే । వైశ్వానరాయ । ద్వాదశకపాల ఇతిద్వాదశ-కపాలః । మృగాఖర ఇతిమృగ-ఆఖరే । యది । న । ఆగచ్ఛేదిత్యా-గచ్ఛేత్ । అగ్నయే ।అగ్ంహోముచ ఇత్యగ్ంహః-ముచే । అష్టాకపాల ఇత్యష్టా-కపాలః । సౌర్యమ్ । పయః ।వాయవ్యః ।ఆజ్యభాగ ఇత్యాజ్య-భాగః ॥౮౪॥ఆగ్నేయశ్చతుర్విగ్ంశతిః ॥౨౧॥

అగ్నయే । అగ్ంహోముచ ఇత్యగ్ంహః-ముచే । అష్టాకపాల ఇత్యష్టా-కపాలః । ఇన్ద్రాయ । అగ్ంహోముచ ఇత్యగ్ంహః-ముచే । ఏకాదశకపాల ఇత్యేకాదశ-కపాలః ।

మిత్రావరుణాభ్యామితిమిత్రా-వరుణాభ్యామ్ । అగోముగ్భ్యామిత్యగోముక్-భ్యామ్ । పయస్యా । వాయోస్సావిత్రఇతివాయో-సావిత్రః । అగోముగ్భ్యామిత్యగోముక్-భ్యామ్ । చరుః । అశ్విభ్యామిత్యశ్వి-భ్యామ్ । అగోముగ్భ్యామిత్యగోముక్-భ్యామ్ । ధానాః । మరుద్భ్య ఇతిమరుత్-భ్యః । ఏనోముగ్భ్య ఇత్యేనోముక్-భ్యః । సప్తకపాలఇతిసప్త-కపాలః । విశ్వేభ్యః । దేవేభ్యః । ఏనోముగ్భ్య ఇత్యేనోముక్-భ్యః । ద్వాదశకపాలఇతిద్వాదశ-కపాలః । అనుమత్యా ఇత్యను-మత్యై । చరుః । అగ్నయే । వైశ్వానరాయ । ద్వాదశకపాలఇతిద్వాదశ-కపాలః । ద్యావా పృథివీభ్యామితిద్యావా-పృథివీభ్యామ్ । అగ్ంహోముగ్భ్యామిత్యగ్ంహోముక్-భ్యామ్ । ద్వికపాలఇతిద్వి-కపాలః ॥౧౮॥ అగ్నయేఽగ్ంహోముచేత్రిగ్ంశత్ ॥౨౨॥

అగ్నయే । సమితి । అనమత్ । పృథివ్యై । సమితి । అనమత్ । యథా । అగ్నిః । పృథివ్యా । సమనమదితిసమ్-అనమత్ । ఏవమ్ । మహ్యమ్ । భద్రాః । సన్నతయఇతి సమ్-నతయః । సమితి । నమన్తు । వాయవే । సమితి । అనమత్ । అన్తరిక్షాయ । సమితి । అనమత్ । యథా । వాయుః । అన్తరిక్షేణ । సూర్యాయ । సమితి । అనమత్ । దివే । సమితి । అనమత్ । యథా । సూర్యః । దివా । చన్ద్రమసే । సమితి । అనమత్ । నక్షత్రేభ్యః । సమితి । అనమత్ । యథా । చన్ద్రమాః । నక్షత్రైః । వరుణాయ । సమితి । అనమత్ । అద్భ్యఇత్యత్-భ్యః । సమితి । అనమత్ । యథా ॥౧౦॥ వరుణః । అద్భిరిత్యత్-భిః । సామ్నే । సమితి । అనమత్ । ఋచే । సమితి । అనమత్ । యథా । సామ । ఋచా । బ్రహ్మణే । సమితి । అనమత్ । క్షత్రాయ । సమితి । అనమత్ । యథా । బ్రహ్మ । క్షత్రేణ । రాజ్ఞే । సమితి । అనమత్ । విశే । సమితి । అనమత్ । యథా । రాజా । విశా । రథాయ । సమితి । అనమత్ । అశ్వేభ్యః । సమితి । అనమత్ । యథా । రథః । అశ్వైః । ప్రజాపతయఇతిప్రజా-పతయే । సమితి । అనమత్ । భూతేభ్యః ।

సమితి । అనమత్ । యథా । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । భూతైః । సమనమదితిసమ్-అనమత్ । ఏవమ్ । మహ్యమ్ । భద్రాః । సన్నతయఇతిసమ్-నతయః । సమితి । నమన్తు ॥౧౧॥ అద్భ్యస్సమనమద్యథామహ్యాఇ్చత్వారిచ ॥౨౨॥

యే । తే । పన్థానః । సవితః । పూర్వ్యాసః । అరేణవః । వితతాఇతివి-తతాః । అన్తరిక్షే ॥ తేభిః ।నః ।అద్య । పథిభిరితిపథి-భిః । సుగేభిరితిసు-గేభిః । రక్ష । చ । నః । అధి । చ । దేవ । బ్రూహి ॥ నమః । అగ్నయే । పృథివిక్షితఇతిపృథివి-క్షితే । లోకస్పృతఇతిలోక-స్పృతే ।లోకమ్ ।అస్మై ।యజమానాయ ।దేహి ।నమః ।వాయవే ।అన్తరిక్షక్షితఇత్యన్తరిక్ష-క్షితే । లోకస్పృతఇతిలోక-స్పృతే ।లోకమ్ ।అస్మై ।యజమానాయ । దేహి । నమః ।సూర్యాయ ।దివిక్షితఇతిదివి-క్షితే ।లోకస్పృతఇతిలోక-స్పృతే । లోకమ్ । అస్మై । యజమానాయ । దేహి ॥౧౨॥ యేతేచతుశ్చత్వారిగ్ంశత్ ॥౨౪॥

యః । వై । అశ్వస్య । మేధ్యస్య । శిరః । వేద । శీర్షణ్వానితిశీర్షణ్-వాన్ । మేధ్యః ।భవతి ।ఉషాః । వై ।అశ్వస్య । మేధ్యస్య । శిరః । సూర్యః । చక్షుః । వాతః । ప్రాణఇతిప్ర-అనః । చన్ద్రమాః ।శ్రోత్రమ్ ।దిశః । పాదాః । అవాన్తరదిశాఇత్యవాన్తర-దిశాః । పర్శవః ।అహోరాత్రేఇత్యహః-రాత్రే ।నిమేషఇతిని-మేషః । అర్ధమాసాఇత్యర్ధ-మాసాః । పర్వాణి । మాసాః । సన్ధానానీతిసమ్-ధానాని । ఋతవః । అఙ్గాని । సంవత్సరఇతిసమ్-వత్సరః । ఆత్మా ।రశ్మయః । కేశాః । నక్షత్రాణి । రూపమ్ । తారకాః । అస్థాని । నభః । మాగ్ంసాని । ఓషధయః । లోమాని । వనస్పతయః । వాలాః । అగ్నిః । ముఖమ్ । వైశ్వానరః । వ్యాత్తమితివి-ఆత్తమ్ ॥౧౩॥ సముద్రః । ఉదరమ్ । అన్తరిక్షమ్ । పాయుః । ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా-పృథివీ । ఆణ్డౌ । గ్రావా । శేపః । సోమః । రేతః । యత్ ।

జృమ్భతే । తత్ । వీతి । ద్యోతతే । యత్ । విధూనుత ఇతి వి-ధూనుతే । తత్ । స్తనయతి । యత్ । మేహతి । తత్ । వర్షతి । వాక్ । ఏవ । అస్య । వాక్ । అహః । వై । అశ్వస్య । జాయమానస్య మహిమా । పురస్తాత్ । జాయతే । రాత్రిః । ఏనమ్ । మహిమా । పశ్చాత్ । అన్వితి । జాయతే । ఏతౌ । వై । మహిమానౌ । అశ్వమ్ । అభితః । సమితి । బభూవతుః । హయః । దేవాన్ । అవహత్ । అర్వా । అసురాన్ । వాజీ । గన్ధర్వాన్ । అశ్వః । మనుష్యాన్ । సముద్రః । వై । అశ్వస్య । యోనిః । సముద్రః । బన్ధుః ॥౫౪॥ వ్యాత్తమపద్వాదశ ॥౨౫॥

గావో గావస్సిషాసన్తః ప్రథమేమ్మాసి సమాస్య యద్దినో మా పద హైర్యుధ్య క్రాష్టైవా నా మర్త్యుణ చర్మావపృథివ్యైదత్వాతేకస్మై స్వాహా గ్నయేయోవైయుః ప్రాణతో య ఈశ్వరాత్రబ్రహ్మన్నాక్రాశ్యక్షీరీః మాగ్నేయోః స్తోకపాల్లో స్వాహా గ్నయేః గం హిరామున్దేః స్తోకపాల్లో స్వాహా గ్నయే సమనమద్యేతేపన్థానో యో వా అశ్వస్య మేధ్యస్య శిరః పఞ్చవిగ్ంశతిః ॥౨౫॥

గావస్సమాన్యస్సప్తేనమష్టాభిర్వా ఏతే దేవకృతం చాభిజిత్యా త్యాహార్వరుద్రో ద్విసప్తమ్నే చతుఃపఞ్చాశత్ ॥౫౪॥

॥ గావో యోనిస్సముద్రో బన్ధుః ॥

॥ హరిః ఓమ్ ॥

॥ తత్సత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

శ్రీకృష్ణయజుర్వేదే సప్తమకాణ్డే పఞ్చమప్రశ్నః

కాణ్డస్తైత్తిరీయసగ్ంహితా పదపాఠశ్చ సమాప్తః ॥

యదక్షరపదభ్రష్టంమాత్రాహీనంతుయద్భవేత్ ।

తథ్సర్వంక్షమ్యతాందేవనారాయణనమోఽస్తుతే ॥

విసర్గబిన్దుమాత్రాణిపదపాదాక్షరాణిచ।

న్యూనాతిరిక్తంయత్కిఞ్చిత్ తత్క్షమస్వజనార్ధన॥